

40

H. lit. p.

164

P.

4° H. l. A. P. 164.

ACADEMIÆ
HEIDELBERGENSIS
ORTUS

ET

PROGRESSUS.

1728.

Ovid. L. 2. de Pont. El. 7.

Artibus ingenuis quæsitæ est gloria multis.

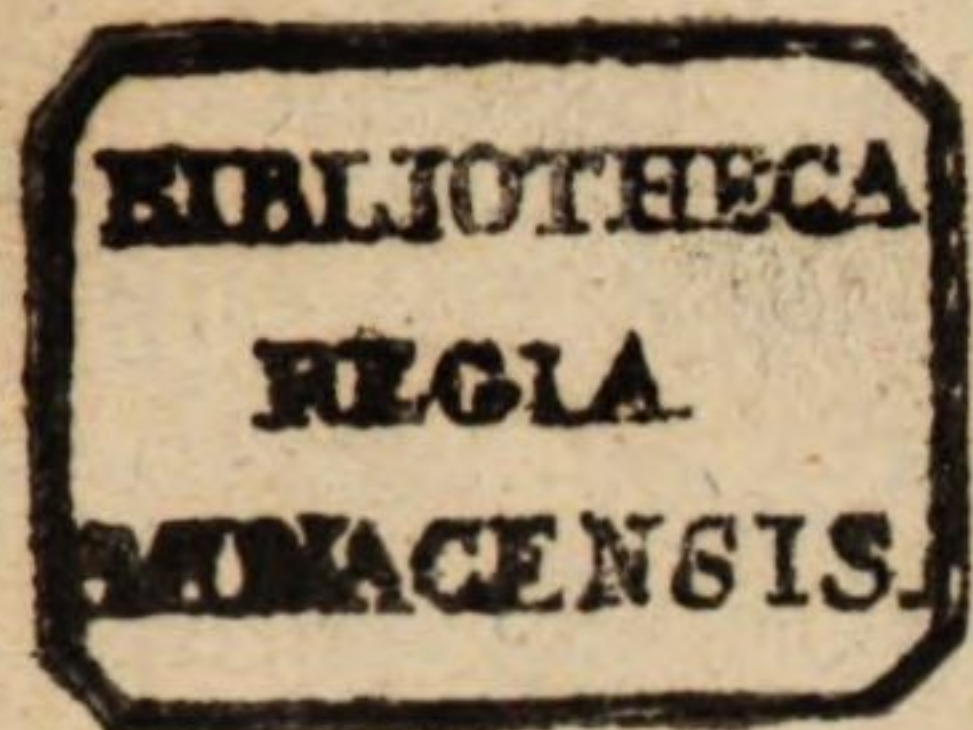
PROGRAMMA.

RECTOR ET SENATUS UNIVERSITATIS ELECTORALIS HEIDELBERGENSIS.

L. B. S.

Sapientissimæ Moderatoris rerum humanarum
& Arbitri Providentiæ *cuncta, nec Horatiô*
diffitente, superciliô moventis, nullô non tem
pore se prodiderunt, & etiam nunc produnt,
clarissima, certissimaque *τεκμηρία*. Non est,
ut orbem, sive naturalem sive civilem ingrediamur, pe
tentes inde, quibus, quæ diximus, fidem faciamus. Suf
ficiat Nobis hâc vice literarius, quippe in quo complura
se, variaque *φαivόμενα* cuique nostrûm spectanda repræsen
tant. Intuentibus enim Societates optimarum scientiarum
& artium ergò constitutas, tanquam totidem laudati Orbis
Civitates, haud obscure patebit, non eandem omnium esse
fortunam & felicitatem, sed alias facilius, alias enasci dif

ficiliùs, alias crescere celerius, & adolescere lætiùs, alias
 tardiùs multò, meraque inter tristia sese provehere, rur-
 sus alias maturè senescere, factasque senes emori, alias
 contrà, quamvis grandævas, revirescere, quasque revivi-
 scere. Ecquis tam vecors erit, qui sibi persuadebit, cun-
 cta hæc evenire, vel nesciò, vel non curante, nec diri-
 gente, nec finem ad optimum, ut omnia, determinante
 Supremò Numine? Nimirum, si cunctis perpetim unum,
 idemque fatum contingeret, si rerum unus, idemque sem-
 per ipsis status esset, si nunquam non omnibus & singulis
 tranquilla, placataque forent omnia, dici fortè, nec sine
 specie quâdam posset, nullas hîc esse τῆς ἀεγροίας, sed uni-
 versas hominum modò partes, quæque tum fiant ab homi-
 nibus, sapientiæ ac virtutis condentibus officinas, factasque
 tectas conservantibus, ea illorum modò labori, curæ, ac
 industriæ deberi, quæ vero illis eveniant, tum prospera,
 tum adversa, forte fortuna, prorsusquè casu contingere.
 Quoniam autem, tam varia, tam multiplex officinarum ista-
 rum, quæ sunt, fuerunt, erunt, facies est, haud obscure
 patet, tum omnium, tum singularum conditionem ab Uni-
 us arbitrio, ac imperio pendere, qui pro summa sua sa-
 pientia, potentia, bonitate cuncta illarum dirigit & mode-
 ratur, prout id divinis hisce virtutibus suis congruere ju-
 dicat; nec proin esse, de quo in ejusmodi rebus multum
 gloriantur homines, quodque cæco fortunæ idolo, casuive
 tribuant; cum certum nimis sit, ac exploratum, ut cæte-
 ris in rebus humanis, ità cum maximè in his, *cum teme-
 ritate non commisceri sapientiam, nec ad consilium admitti
 casum*, ut est apud Oratorem pro M. Marcello. Quod cum
 ita

ita se habeat, nemo non intelligit, & academicas non minùs, quàm cæteras civitates Rectoris Mundi DEI O. M. subesse imperio, à quo non modò potentissimè conserventur, sed & sapientissimè, sanctissimèque gubernentur. Atque hoc ulterius evinci posset, si *φαινόμενα* de quibus suprà diximus, singulatim recensere, suasque velut ad classes revocare, ac exemplis comprobare luberet. Patescerent enim inde tantò clariùs tot evidentia Procurationis rerum humanarum, Divinæ Providentiæ *τεκμήρια*. Verùm hanc historiæ literariæ partem pulcherrimam hâc vice non attingentes satis habemus monuisse verbò, quòd nec Nostra vetustissima, celeberrimaque Musarum sedes ejusmodi *τεκμήριοις* destituatur, quæ prout memoranda ævis omnibus, ità cum maximè Nobis, Nostisque Civibus solerter observanda, gratâque mente recolenda sunt. Neque enim inde ab ipsis Matris almæ incunabulis defuère documenta liquidò satis evincentia, DEUM immortalem esse, cujus cœlesti Numine nata illa sit, & adoleverit, totque admirandas inter vicissitudines conservata steterit, quin & grandævi Nestoris illius Triseclisenis ætatem annis quadraginta & amplius superârit. Verùm de Originibus & fati Academiæ nostræ, argumento nobili & glorioso ne nunc plura memoremus, facit institutum *Magnifici*, nuper unanimi consensu electi *Rectoris nostri, Viri maximè Venerandi, celeberrimi, D. LUDOVICI CHRISTIANI MIEGII, Ss. Theologiæ Doctoris & Professoris à parte Reformationum Primarii*. Qui cùm pro ratione muneris sui decreverit leges Academicas publicè curare recitandas, constituit etiam de *τεκμήριοις* Providentiæ divinæ circa nascentem hanc Universitatem

sitatem nostram verba facere. Quem ad Actum literarium invitamus Omnes & singulos Matri Academiae benè cupientes, nostræ verò jurisdictioni subiectos monemus, ut antemeridianâ decimâ crastini diei horâ in Aula Collegii *Wilhelmiani* frequentes confluant, & hîc ipsò debiti Rectori novo, & legibus obsequii, honoris, ac reverentiæ specimen edant, & primum, & publicum. P. P. Heidelbergæ D. XVIII. Januarii MDCCXXVIII

LUDOVICI CHRISTIANI MIEGII,

ORATIO

DE *τεκμηρίοις* PROVIDENTIÆ DIVINÆ CIRCA
NASCENTEM UNIVERSITATEM
HEIDELBERGENSEM.

Viri Perillustres, Generosissimi, Magnifici, Amplissimi, Proceres & Antecessores hujus Universitatis Plurimum Reverendi, Excellentissimi, Celeberrimi, Hospites & Auditores quotquot adestis Nobilissimi, admodum Reverendi, Honoratissimi, Tuque Studiosæ Juventutis lectissima Corora, Patriæ Spes, Ecclesiæ & Reipublicæ Seminarium florentissimum

Ad vitam tranquillè pariter & beatè transigendam pietate opus est, illo omnium Virtutum fundamento, unica illa bonæ conscientiæ nutriculâ. Ad pietatem sola nos Dei Notitia ducit, quam præter Hominem nullum animal habet. Ad salutarem Dei Notitiam sine Mentis informatione nullus patet aditus. Ità namque sine omni luce in hanc lucem prodimus, ut qui sapientiæ Disciplinam in tanta rerum Obscuritate, in tanta Judicii infirmitate, sine monitore mente teneat, mores suos rectè formet, fines malorum & bonorum constituat, nullus à primo Hominum lapsu fuerit inventus. Jam Parentum equidem hæc esse deberet cura, ut Pietatis sensu & Veritatis Notitiâ, Liberorum imbuerent Mentem, sed ex quo præpostera nimiae sapientiæ affectatione præsentis etiam diminutionem fecit Adamus accisas Ingenii Opes, plerique etiam ex iis, quibus Liberi obtigerunt, in id cum maximè impendunt, unde vel manifestum lucrum vel certa voluptas redundare videtur, atque ideò ad instillanda teneris mentibus Virtutis & Doctrinæ semina nec apti, nec dispositi sunt. Quare cum nil inde nisi fordities illuviesque morum & quoddam quasi malorum Diluvium expectandum fuisset, folius Divinæ Providentiæ beneficium est, quod præclaris quibusdam

quibusdam Ingeniis hæc inspirata sit mens, ut non modo se, sed & alios ad pietatem atque rerum necessariarum Notitiam tum incitent atque impellant, tum forment. Natæ hinc in Ecclesia primum, post toto, qua patet, Orbe Scholæ, quæ tam salubrium Disciplinarum essent Officinæ. Neque tantum Infantibus aut Pueris, qui nondum ex ephæbis excessere, per scholas, quæ inferiores vocantur consultum fuit, sed Dei, qui suis abundè prospicit, ut nil, quo indigent Homines, desit, nutu à Principibus rerumque Dominis etiam Academiæ in Juvenum Commodum erectæ fuerunt, in quibus ea Eruditionis sementis, quæ in Inferioribus Scholis, quasi in puerilis Ingenii Novale jacta fuit, ad luculentam maturamque frugem perveniat. Instituire tales Literarias in Juvenum Bonum tendentes Societates Gentiles. Non repudiarunt Christiani vel à Religionis Christianæ exordiis. Varia autem istiusmodi Academiarum Fata fuere, varia Earum facies, & in Ipsa varietate multiplex Divinæ Sapientiæ documentum. Ut nullam nunc aliarum Academiarum mentionem faciamus, quid est quæso Heydelbergensis Academia, (a) quàm *Lusus Divinæ Providentiæ*,
B

(a) Academia Heydelbergensis Anno 1386. durante Schismate Papali ad Exemplum Academiæ Parisiensis fundata, ex quatuor constat Ordinibus, Theologico, cujus tres olim erant Professores, Juridico, cujus Professores quatuor, Medico, cujus tres, & Philosophico, cujus sex Professores fuere; Syndicus porrò Acta Academiæ, & Bibliothecarius Bibliothecam curat. Reditus ex quibus sustentantur tum Professores, tum Officiales, fuere Bona Ecclesiastica Immediata & Monasteria à Monachis deserta & à Pontifice olim Academiæ dicata, tum quidam Canonatus. Insignibus

tia? five enim Originem & Incunabula Illius, five mirabilem Ejus inter tot pericula conservationem atque propagationem, five denique multiplices Illius mutationes & vicissitudines perpendamus, ubique Deum Sapientiæ suæ arcana pandentem conspiciemus. Si omnia Illius Providentiæ τεκμήρια, quæ Illius Historia suppeditat, recensere vellem, dies me deficeret. Itaque dum Leges Academiæ nostræ Studiosæ Juventuti sunt prælegendæ, dabo operam ut vel ex Generalis nostri Studii Origine atque Natalibus intelligatis, quam providam Illius curam Deus habuerit, quanto favore atque benevolentia commodis Vestris, Nobilissimi Juvenes! prospexerit, ut quibus de meliore luto Præcordia finxit, se in Animi grati testimonium ad accuratam Legum Observantiam divinctissimos esse, sicut spero, agnitu-
ros, atque quanto quisque melior aliisque probior est, tantò etiam Deo obligatior hinc abiturus sit. Non omnia sollicité conquiram, summa saltem, prout mihi se offerunt, rerum capita attingam. Quæ dum simplici stylo, ut res hæc est contenta doceri, expedio, benevolum animum auresque ab Illustri hacce Panegyri reverenter & officiosè expeto atque expecto.

Mensura Deus non minùs atque numero & pondere sapientiam suam mortalibus patefecit. Omnibus rebus quæ sub aspectum veniunt, conveniens sedes assignata est. In
illum

signibus Ea semper gavisa Juribus & Privilegiis, Professores in locum decedentium successuros ipsa nominavit, reliquos Officiales pro arbitrio constituit, & bona sua proprio Jure administravit.

illum sidera cœli locum sunt posita, unde lucent, non ardent. Domum & officinam Sapientiæ in terris Palatinis positurus Deus illam in eum locum collocavit, de quo dicere possumus urbem Academiæ, Academiam urbi fuisse accommodatissimam. Mitto pulcerrimum prospectum quem inde urbi impendentium montium altitudines, hinc latissima terræ planities oculis præbet, gaudet Heydelberga rerum ad vitæ sustentationem necessariarum abundantia, nulla hic annonæ difficultas, nulla rei frumentariæ inopia, vites autem nostris etiam imminent capitibus. Hoc argumento primi Academiæ Professores apud Bonifacium IX. utuntur, dum petunt, ut *Cisterciensibus* hocce studium commendet, est, inquiunt in litteris ad illum, *Heidelbergæ quoad Cisterciensium Monasteria in medio Alemanniæ, locus pro necessariis vitæ humanæ fertilis & abundanter uber.* Gaudet Aëris mitissima temperie, cujus noxios vapores ventus orientalis vallem hanc frequentissimè perflans dispellit. Flavus Nicer montem Abrinsbergæ & jam pridem Ammiano laudatum Capellatium, **den Geißberg**, secans rarissime aquas extra ripas suas evomit, aut campos in stagna permutat, & illuvie fæda odorem progignit pestilem. Hinc rarò mala tempora, & epidemii heic grassantur morbi. Hinc corpora sufficiunt labori, & animus vigore vivido exultat. Novi, studiis illa à quibusdam noxia magis quàm utilia haberi. Memini Hieronymum & alios de Platone referre, ipsum ideò Academiam Villam procul ab urbe (Athenis) non solum desertam, sed & pestilentem elegisse, ut cura & assiduitate libidinis impetus frangeretur, discipulique ejus nullam aliam sentirent voluptatem, nisi earum rerum quas discerent. Sed

ut major Scriptorum numerus alia tamen omnia de loci illius cœlique salubritate tradunt, ità negari quoque nequit, tenuiorem Atheniensium præ crasso Bæotiæ aere fœturæ ingeniorum longè fuisse accommodatiorem. Quotusquisque quæso juvenum erit, qui non valere potius quàm discere malit? Quis discendi causa pestilentem domum adire velit? Divinæ itaque beneficentiæ id primum adscribimus, quod Sapientiæ sedem Palatinis in eo loco posuerit, ubi mens sana esse potest in corpore sano. Consuluerit autem D. O. M. hac ratione clementissime Studiosæ Juventuti, Civibus urbis, hûc positâ Academia, multò gratiosius consuluit, maximè illo tempore, quò Studium hocce Generale institutum fuit. Tenuissima urbis initia fuere, lentus progressus, sec. XII. Burgum erat i. e. non oppidum sed oppidulum, muris tamen cinctum, portis clausum. Sedem cum in illius castro Conradus I. Sueviæ Dux, Friderici Barbarossæ Frater posuisset, tum equidem urbs illa augeri & ornari cœpit, sed cum labente seculo sequente XIII. anno illius seculi 78. castrum ignis cœlestis fulmine, urbs flammis primum, post etiam aquarum effluvio desolaretur, & ne hæ calamitates solæ essent, præterea quoque Trecenti Heidelbergensium incolarum ponte fracto in Nicrum demersi & fluctibus obruti miserè periissent, tantâ clade affecti, tot miseriis circumclusi Heidelbergenses caput erigere non potuissent, nisi sequenti seculo jacentem in extremis civitatem sublevasset Restaurator urbis & Instaurator Acad. Rupertus. Ille dispersa domicilia conjungere, muros resarcire, urbi suburbium seu novam civitatem jungere cœpit, edito mandato, ut incolæ vicī *Bergheim* ædes suas Heidelbergam transferrent, & cum

cùm jam pridem Templum S. Petro consecratum Bergheimensium sacris inserviisset, ut novæ Civitati illud Ecclesiæ Parochialis loco esset, mandavit. Tanto autem felicius magno urbem Colonorum numero frequentavit, quod non Ipse modò sedem heic fixerit, sed quod ad institutam Academiam magnus Studiosæ Juventutis numerus confluxerit. Ità dum omnia perdita & conclamata viderentur, potenti nutu Dei Rupertus Heidelbergæ restituit rem. Hæc de loco, quem Musis Deus nostris consecratum voluit. Non minora divinæ Providentiæ documenta suppeditat tempus institutæ Universitatis. De anno equidem quo erigi cæpit Academia, discrepant calculi Historicorum. Wimpfelingius, Leodius, Münsterus, Irenicus, Sohnius, quanti Viri, ipse Tolnerus consummatissimus Palatinarum rerum Historicus natales Academiæ in annum 1346. rejiciunt, sed quod pace Virorum doctissimorum dictum sit, sub titulo tantum suo, sine ulla pristini Auctoris memoria. Neque etiam Academia vel ex consilio *Rupertorum Senioris, Junioris & Præjunioris* institui potuisset, cum summa rerum Palatinarum tum penes Rudolphum esset, neque ab Urbano VI. primùm confirmata fuisset, qui demum anno hujus seculi 78. in Pontificem electus fuit. Marquardus Freherus verum Academiæ natalem propius attingit, dum illum in annum 76. conjicit, quem calculum etiam Carolus Ludovicus suo consensu confirmavit, ideòque etiam hoc anno feliciter transacti sæculi tertii Academici memoriam lætitia publica & solenni Panegyri prosequi voluit, sed cùm ei celeb. Theologus Joh. Lud. Fabritius per litteras indicasset, Acad. Decennio juniorem esse, & addidisset, se neutiquam dubitare, Sere-

niss. Electorem vel tum hâc lætitiâ fruiturum, respondit ei Elector, Se jubilæo equidem adfuturum sed in monumento suo, sed in Choro Templi ad Spiritum S. si modò placidam membris hostes quietem dent, nec turbentur manes Ejus, hisce verbis: **Churpfalz werde zu der Zeit im Chor zum Heil. Geist das Jubiläum in stiller Music halten, wann anders die Hypergryphische Völker seine Gebeine ruhen lassen.** Quàm providus auspex fuerit, docuit exitus. Hoc demum veræ prudentiæ testimonium luculentum est, quando non tantum ea, quæ vivo accidunt, futura prædicantur, sed si quis etiam ea, quæ post usu veniunt, canit ut vates. Sed in viam. Octogesimus sextus hujus seculi annus natalis Academiæ fuit. Hoc manu Marfilii actis Academicis inscriptum dicitur. Tum decretum de condenda Academia formatum, diplomata scripta & Academiæ data, lectionibus etiam publicis initium factum fuit; quam ob causam in seculo superiore eodem sexto & octogesimo anno optimus Princeps Elector Philippus Wilhelmus gloriosiss. memoriæ per triduum Jubilæum celebrari curavit, cujus solennitatis memoria sempiterna mihi tantò erit commendatior, quod in illo Jubilæo Laureâ Magisterii, sive titulo Doctoris Philosophici præsentè Serenissimo Principe Friderico Rectore Magnif.^{mo}, præmissâ Oratione de Nestore triseclisene condecoratus fuerim. Dei verò O. M. opus, Dei munus est, quod illo tempore Academia instituta fuerit. Observatum jam pridem est, consilia de erigendis scholis & Academiis tum maximè à Deo Principibus fuisse inspirata, quoties excussò torpore excitare mortales, novamque Ei in mundo lucem accendere placuit. Absit Auditores, ut omnem Christi
notitiam

notitiam atque cultum ad natales usque hujus Universita-
tis exulasse ex terris hisce dicamus. Imo verò maturè lu-
cem Evangelii his terris quadantenus affulsisse conjicimus.
Forte magna Galatarum pars, quos Paulus ad Christi fidem
traduxit, de gente Palatina fuit; cùm enim, illa Natio ex
tribus gentibus constaret, Tectosagibus, Trocmis, & Tolis-
toboïis, qui cum Sigovese primum in Germaniam venere,
terras has & superiorem Germaniam per trecentos & am-
plius annos incolere, & post per Illyricum in Græciam,
hinc Asiam minorem concesserunt. De Tectosagibus Julius
Cæsar disertè innuit, quod prope Nemetes, scilicet Palati-
natum, Badensem Ducatum, & Würtembergicum incolentes,
habitaverint, cujus Ducatus Teck ab illis nomen, sicuti
& in Palatinatu Tolistoboi, Volsciæ gentes, originem ha-
buere, *qui teste Hieronymo excepto sermone græco, quo
omnis Oriens loquitur, propriam linguam, eandem pæne habuerunt
quam Treviri.* Fuisse autem Galatis cum fratribus Palatinis
pro more illarum gentium qualecunque commercium, non
est improbabile, Græcos etiam colonos in nostris terris con-
fedissee argumento est, quod tractus, cujus Heidelbergæ Me-
tropolis est γραιὴν γαίαν Graichgææ nomen acceperit; & de
fide Eq. Christi Tertullianus disertè scribit, quod Romani
scil. suo tempore trans istas gentes ad Rhenum, Regni sui
vires non trajicere potuerint, quod tamen Christi re-
gnum ubique porrigatur, ubique credatur, & ab omnibus
gentibus scil. etiam trans Rhenum colatur. Nec difficile
foret indicare, per omnia seq. Sæc. rudera Religionis Chri-
stianæ, cum primis in infinita propemodum Templorum &
Monasteriorum multitudine, temporibus Francorum & Gal-
lorum

lorum in hisce terris erectorum. Ipsum quod nomine S. Petri hic consecratum fuit Templum circa Caroli M. tempora creditur exstructum, & paulò post Monasterium B. M. in Eremo, cujus pridem etiam ante urbem ipsam in Scriptor. antiquis mentio fit. Sed hoc tamen negari nequit in sæculis, quæ ipsi Baronio ferrea, plumbea, obscura dicuntur, rem Christianam valdè concidisse & neglectis litteris tum sacris tum humanioribus luctuosam undique & undique rerum faciem fuisse. Hisce malis cùm Deus mederi vellet, putabitisne fortuito casu contigisse, quod non modò ingens Eruditorum numerus hoc sæculo prodierit, quorum alii ut Franciscus Petrarcha Latinas, alius ut Demetrius Chrysodorus Græcas, alius ut Nicolaus de Lyra Hebraicas seu potius Scripturæ sensum literalem restituit; sed etiam quod ingenti numero Academiae in Gallia, Polonia, Bohemia & cum primis in Germania institutæ fuerint, ubi simul & eodem ferè tempore Heidelbergensis, Coloniensis & Erffurdiensis erectæ fuerunt. Hæc si cum sequentium temporum fati conferamus, dicendum Dei opus, Dei munus Academiam Heidelbergensem esse. Ecce primum de tempore petitum, pro singulari Dei erga illam cura, sed en & alterum. Placuit Deo ita consulere rebus humanis, ut unde extrema credebatur redundare perniciēs, inde nec opinanter lux salusque suis affulgeat, si clauduntur fores veritati in uno loco, aperiuntur ei cum multiplici fructu in alio. Tristissima fuere quarti decimi seculi postrema tempora, exorto gravissimo in orbe Christiano schismate, cùm enim Gregorius XI. eodem anno, quo sedem Pontificiam Avenione Romam postliminio retulerat, diem suum obiisset 1378. in Barensem Archi-

Archiepiscopum Bartholomæum de Prinhano, post Urbanum VI. dictum, ivere plurima vota. Cardinales autem Galli numero 13. quod alieniore in Eum essent animo, paulò post Fundis Robertum Gebennensem, qui Clementis VII. nomen assumpfuit, eligunt. Partibus Clementis, ut cætera silentio præteream, inter alios Galli, Urbani autem Germani adhærent, utraque pars omni animi contentione pro suo Pontifice agit, Carolus VI. Francorum Rex etiam Rupertum seniore per litteres tentat, num in partem illum Clementis pellicere queat; sed respondet Ei Rupertus in Parliamentis Regalibus quadragesimæ proximè præteritæ, & nuper etiam mense Septembri coram Principibus Ecclesiasticis & Sæcularibus sole clarius deductum fuisse, quod Sanctissimus in Christo Pater & Dominus Urbanus per Reverendissimos in Christo Cardinales in conspectu innumera-bilis populi diversarum Nationum ad Papatum electus, assumptus, coronatus, & ornamentis pontificalibus redimitus fuerit. Cum Principibus Germaniæ idem sensere, qui Litteris e Germanis in Gallia Operam dabant, * inde Regi, scholæ Parisiensi, Gallis exosi tentantur, vexantur, tandem etiam ejiciuntur Doctissimi quique, in his Johannes Buridanus & Marsilius ab Inghen, Viri qui post Parisienses Nicolaum Oresmum, Petrum de Alliaco, Johannem Gersonem secundas in omnibus ferebant. Sed quid tum? clauferint Musis fores Galli, Dei provida cura illis aperiuntur in Germania. Buridanum Vienna, Marsilium Heydelberga tenerrimis amplexibus recipit, & hujus abhinc suasu, cum

C

a

* Quas litteras Baluzius in Hist. Pap. Avent. exhibet.

à Confiliis esset Ruperto, ludus litterarius in hâc Urbe aperitur. Hâc occasione cœlitus oblatâ nascitur Academia hâc, cum frequentia crescit & tota exsurgit; maximè cum & Cistercienses Germani desertâ Domo S. Bernhardi Lutetiæ Parisiorum studiorum causâ ex mandato Bonifacii IX. & juxta definitionem Capituli Viennensis sub Abbate Mormundo hûc sese converterent. Habeant autem in talibus actionibus suas rationes Principes, sunt tamen illorum corda Officinæ Dei, in quibus illa maxima quæque opera & elicit & efficit. Ejus certè gratiosa inspiratione mentes Principum Electorum hûc dirigebantur, ut tam salutare institutum promptissimè & singulari cum zelo susciperetur. Ars cæteroquin non habet osorem sui, nisi qui illam ignorat. Optimus tamen Rupertus publicè confessus est, se litteras ignorare. Sola scribit ad Carolum VI. maternâ lingua utimur, nos simplex Laicus sumus & litteras ignoramus; Litterarum tamen Studia maximè fovit, & illorum incrementa quacunque ratione promovit, hoc utique singulare Dei Beneficium est. Scilicet prudentia in Electore defectum litterarum suppleverat, qui, si literas excipias, Sapientissimo Principi Carolo Ludovico in multis ex asse par fuit. Nam & Ipse Rupertus cum Parente & Fratribus ob iram Imperatoris in Angliam fugit, in Anglia educatus fuit, post Parentis mortem cum fratribus Patriam, illam alterâ parte truncatam accessit, rem tamen Palatinam feliciter auxit, adjectis Palatinatui multis Præfecturis, Urbibus, Vicis, Villis. Sed plane ut Carolus Ludovicus id sibi negotii datum credidit, ut & Sacra in communi, & Academiam in specie restauraret, in cujus propositi monumentum, aure-

um nummum cudi curavit, in quo tacta de cælo quercus altera ramorum parte cernitur privata, sed cum hâc Epigraphæ: *Stet tamen Illa Jovi sacra.* Ità pridem etiam Rupertus Senior in id omnes suas cogitationes intendit, ut sacra rectè curentur, extructo in hunc finem præter alia Templo S. Ægidii Neostadii, & ut juvenus in bonis literis rectè informaretur. Inque hunc finem Studium hoc Generale instituit, illique oppido egregia Privilegia concessit. Varia illa fuere atque multiplicia, jam sæpius typis vulgata, * caput tamen & compendium illorum omnium erat, quod eadem illi jura concesserit, quibus gaudebat Schola Parisiensis, ad hujus instar IV. Facultates instituit, ex quibus Universitas constet, porrò pro more Parisiensium Rectorem Academiæ primum sola Facultas Philosophica dedit, qui & hic olim singulari προεδρία gaudebat, ut Parisiensis in Actibus Scholasticis Ipsos antecederet Episcopos, ita & suum Academia nostra peculiare forum habuit, uti Parisienses, in quorum Scholares Magistratui Urbis adeò nullam exercere licuit Jurisdictionem, ut cum Guilielmus Tigovilla Mercatorum Præfectus ad 1403. duos Scholares patibulo addixisset, Ipse suspensos refigere, osculari & reddere Academiæ jussus atque obligatus fuerit. Similiter etiam ut Parisienses, non docentes modò sed & discentes, non in loco tantum, sed etiam cum illum adirent, hinc recederent, & nec quoad Personas tantum, sed etiam quoad bona atque prædia illorum plenissima gaudebant immunitate,

C 2

* Vid. Kayser's Historischer Schauplatz der alten berühmten Stadt Heydelberg. P. I. C. 17. §. 3. 4. 5. 6. 11. 13. 16. 18. 27. 30.

munitate, quod Privilegium ut neminem lateat, in sermonem Germanicum translatum singulis annis ad nostra usque tempora populo publicè à scriba Civitatis in Templo Spir. S. consecrato prælegebatur. Ita per Dei gratiam vitam Academiæ atque Spiritum dedit Rupertus Senior, daturus & alimentum, nisi morte præventus fuisset; sed eodem Spiritu, Sanctissimi Numinis beneficio, successor illius Rupertus Junior animatus de vitæ præfidiis Universitati egregiè prospexit. Ad Illius intercessionem Bonifacius IX. duodecim præbendas Academiæ assignavit, Ipse stipendia ipsis ex fisco erogari jussit, duos etiam Turonenses sive certas Portiones ex Teloniis, Baccharacensi & Cæsareo Werdenfi dono dedit, & ne ædes etiam Professoribus deessent, domus illis expulso- rum tum sive dimissorum Judæorum assignari curavit. Notabilis est hujus facti historia, digna quæ paucis referatur, ut pateat Judæorum expulsionem nullam iis factam injuriam. Judæi tuto per aliquot secula in terris Palatinis receptu gaudebant. Habebant suas etiam in hisce terris scholas atque Synagogas, in his Magistros, inter eos magni nominis, qualis Elieser Germersheimensis erat, qui circa annum 1240. vixit, & in Cabbalisticis suis lucubrationibus in Psalmos, in Commentario in librum Jezira, aliisque monumentis ea tradidit, quæ vel Christianis etiam in argumento de S. S. Trinitate contra Judæos alicujus usûs esse possunt, ita & alter Eleazar quidam ibidem floruit, qui librum de Judiciis & ritibus Judæorum composuit. Sed inde ab initio hujus Seculi gravibus Judæi calamitatibus premebantur; in Gallia primum, post etiam in Germania, vicinis maximè civitatibus Imperialibus, carceres, exilia, mul-

multationes bonorum , strages , Vivicomburia subibant , ita vero in eos sævitum fuit , quod crederentur fontes , puteos , aquas veneno infecisse , pueros , Eremitas , alios crudeliter tractasse , transfixisse , discerpisse . Quia verò hæc omnia solo rumore infimæ plebis , nec satis constanti , sine auctore , sine capite dissipabantur , infelicis gentis Rupertus Palatinus , Albertus Austriacus , Engelhardus de Hirshorn aliique miserti , spoliatos & jacentes in tutelam recepere , iisque Facultatem sibi de ædibus & commercio prospiciendi dedere . Uti verò cerebrosos homines nil magè ardere solet , quam si alios pari irâ inflammari non posse cernunt , jamque minaretur Civitatum illarum effrenis populus , se fautores Judæorum non minus atque Judæos ipsos aggressuros , Principes infelicis belli cum Civitatibus antè biennium gesti memores , in quo 1200. vici saltem in Würtembergensi Comitatu flammis destructi fuere , ad majus malum evitandum Judæos ejecere , tantoque id justius , quanto magè Judæi si non sceleribus imputatis , fraudibus tamen , nummorum emunctionibus , incredibili fastu & maximè corruptionibus Judicum , qui teste Agobardo terribiles Christianis , Judæis mites erant , odium humani generis in se concitaverant . Minùs autem tum Hebræis litteris favisse Academiam argumento est , quod ex omnibus ejectorum Judæorum libris unum tantum Thalmud pro futura Universitatis utilitate retinendum esse judicaverit . Hæc de Ruperto Juniore . Qui verò maximo Palatinatui ornamento fuit , Rupertus Præjunior , in Ignavi Wenceslai locum Electus Rex Romanorum , quod fortiter rem gesserit , & hostes represserit , hinc Clem dictus , non Clemens sed Rigo-
C 3
rosus

rosus, **Der die Feind in die Klemm gebracht.** Ille vitæ atque alimento à Majoribus Academiæ concessio, decus, incrementum & auctoritatem adjecit, ab illo enim etiam in Academiæ commodum non modo Templum ad Spir. S. sed etiam Ecclesia Collegiata erecta fuit, ab illo Jura quædam Patronatus Academiæ donata, itemque pecuniæ, quæ propter indulgentias Rom. Jubilæi collectæ fuerant; ab illo non modo Jura & Privilegia Acad. fuere confirmata, sed ejus etiam filio per solenne Juramentum ad simile obligatô, & ita firmissimas Academia Dei munere radices egit, cujus uberrimos fructus ad nostra usque tempora per omnium Serenissimorum Successorum similem favorem cepit.

Cùm verò mos illorum temporum ferret, ut auctoritate Pontificum Romanorum, qui obedientiæ instrumenta habebant & Reges, confirmarentur Academiæ, nec Illorum voluntatem à Studio hocce Generali alienam esse voluit, qui renes omnium etiam summorum Virorum unus possidet, occupat & moderatur; suis eam Bullis confirmavit Urbanus VI. & cùm Ei post Academiæ institutionem successisset Bonifacius IX. hic ferè Paterno illam amore complexus fuit, testes sunt Bullæ Ejus numero plurimæ, pondere gravissimæ, illæ quibus 12. illis præbendas in vicinis Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis assignavit, aliæ, ut vocabantur executoriæ super injuriis & violentiis, porrò aliæ contra opposcentes se libertatibus hujusce Studii, nec non aliæ, quibus ut ad prædictos Canonicatus recipiantur & ad qualiacunque beneficia Ecclesiastica, dignitates etiam personales & officia vel cum cura vel sine ea, etiam in Ca-
the-

thedralibus & Collegiatis Ecclesiis, cum plenitudine Juris Canonici, statis horis & locis assumantur, præcepit, huc pertinet & illa, qua Cisterciensibus injunxit, ut de singulis hujus Ordinis monasteriis, quæ vel in Patria Ruperti vel in ejus vicinia sunt, unus ad minimum Monachus ad Studium Heydelbergenſe mittatur; quod mandatum tanto majori Academiae commodo fuit, cum paulo post Cistercienses in domo Neophonascorum, **der Sängerey**, monasterium hic erexissent, cujus regimen Abbati Schonaviensi commissum fuit. Pari Academia & maximè Ecclesia Collegiata ad Spir. S. favore à Gregorio XII. & Martino V. Successoribus Illorum excepti fuere, qui postremus Canonicos hujus Basilicæ à quorumcunque aliorum, quam Pontificis Censurâ & Anathematismis liberavit. Ità verò summis placuisse Pontificibus, qui per litteras sui electionem Academiae significarunt, ad Concilia generalia Academiam invitarunt, perutile illi fuit, sic enim & aliorum tanto facilius gratiam sibi conciliarunt, & longè plurima in se derivaverunt beneficia, quibus ut ab Episcopis vicinis, cumprimis Wormatiensi, ita cum maxime ab hujus Ecclesiæ Præpositis, qui simul Academiae Cancellarii fuerant, ornati & aucti fuere, ex quibus memoriæ ergò duo tantum referre juvabit. Conradus à Gelnhausen cum supellectili sua libraria mille florenos in eum finem Academiae legavit, ut Collegium pro Studiis erigeretur, quod hucusque proprium non habuerint, sed tantum in stabulo Electoris, **dem Marſtall**, publicè docuerint. Emebantur in eum finem ab Executoribus testamenti Ruperto Electore, Henrico Comite Sponheimensi & Hartmanno ab Handschusheim horti quidam

dam extra muros & portam, quæ propè fontem posita fuerat, qui à foro nomen habuit, **des Markbrunnen Thors**, ità vero tum forum in ea platea constitutum fuerat, quæ hodiè à catenis, **die Ketten Gasse** dicitur, propè cujus fontem Collegium primum Academiae positum fuit. Alter Præpositus, ejus Successor, Fridericus Bogel ao. 1407. cujusdam Facultatis Professoribus vices Cancellariatûs commisit, quæ antè soli Johanni de Noet, primo Juris Professori demandatæ fuerant. Quæ autem Dei nutu atque Providentia in Academiam collata eo fine fuere beneficia, ut egregiè studiosæ Juventuti consuleretur, ea optato fine non caruerunt. Succinctam feliciter cæpti operis accipite historiam. Occasione prædicti Schismatis, urgente haud dubiè rem Marfilio ab Inghen in Curia Palatina erectio Studii Generalis in hac Urbe decernitur. Propositum communicatur cum Agnatis Ruperto Juniore & Præjuniore, qui faciles consensum præbent. Desideratur Urbani VI. consensus, & prius illa res in curia Romana transigitur, quam quisquam conjiceret eam factum iri. Jura & Privilegia conscribuntur. Quinque in eam Diplomata eduntur & obsignantur. Interea vocantur ad Professionem Philosophicam Marfilius ab Inghen, Canonicus & Thesaurarius Eccl. S. And. Colon. Doctor Parisiensis, & Electori à Consiliis, cumque illo M. Heilmannus de Wormatia. Forte fortuito huc venit Reginaldus de Alva Monachus Professus in Monast. de Alva Leod. Diæcesis, Cisterciensis Ordinis, Ille per Principem Electorem honorificè receptus & vocatus fuit, ut publicè Theologiam traderet. Huic Triumviratui Privilegia Universitatis traduntur, tradita in sacello ad Spir. S. deponuntur,

nuntur; paulò post die 18. Octobr. anni hujus seculi 86. à Reginaldo de Alva in dicto sacello pro incorporatione & continuatione studii Academici ad honorem Dei & illuminationem Ecclesiæ sacra fiunt, postridie d. 19. Octobris lectionibus publicis initium fecere, ita ut Marsilius primo manè Logicam, Reginaldus hora 8. Epist. ad Titum explicuerit, & Heilmann de Wormatia Philosophiam tractaverit, quibus paulò post alii accessere, ut cum publica post successisset Academiae inauguratio, Senatus Academicus ex octo viris constituerit, magnæ tum Eruditionis tum etiam nobilitatis, Marsilio ab Inghen, Reginaldo de Alva, Conrado de Soldano, Heilmanno de Wormatia, Johanne de Noet J. C. Dithmaro de Surrthe, Dietmaro Dapifero de Diepurge & Friderico de Sulzbach, quibus paulò post in Facultate Medica Hermannus de Huxaria accessit. Mitto catalogum subsequentium Professorum. Ex quibus cæteroquin Matthæus de Cracovia, qui ex Professore & simul Canonico ad Episcopatum Ecclesiæ Wormatiensis promotus fuit, licet quod curiæ Romanæ minùs faverit, ex scriptis ejus pateat; Joh. de Francfordia & maximè Henricus de Hassia scriptis circa tempora Concilii Constantiensis celeberrimus, nominari deberet. Solius Marsilii ab Inghen primi Professoris laudes intactas relinquere non possumus, qui cum ante 20. ætatis annum Magisterii Laureâ condecoratus fuisset, Lutetiæ & hîc multo cum fructu studiosam juventutem docuit, tradita scriptis commisit, ex quibus commentaria ejus in IV. libros sententiarum non sine fructu leguntur. Æqualem autem atque parem verbis vitam egit, de quo Nicolaus Proun in Oratione ejus funebri bonam inquit, vitam cele-

riter inchoavit, inchoatam fideliter continuavit, continuatam feliciter consummavit. Regulariter non cœnavit, sextis feriis in pane & aquâ jejunavit. Consummavit patientia adversiora & dolores, præsertim in ægritudine finali, ubi nunquam verbum impatientiæ emisit, voluntatem suam plenè Divinæ subjecit, & in his semper invocatô Dei nomine feliciter decessit. Mirum non est, si ad Professores tantæ tum eruditionis tum pietatis magnus etiam studioforum numerus confluxerit, ita primo protinus Academiæ anno 524 Studiosi albo illius nomina sua inscripsere, qui numerus nec postea multum defecit.

Abutor patientia vestrâ Auditores, sed unum saltem vel alterum tum humanæ fragilitatis, tum tamen & inter illam Divinæ bonitatis exemplum referendum est. Ex prima constitutione penes solos Philosophos & dignitas Rectoratûs, & jus Rectorem eligendi fuerat, id lubentissimè Reginaldus de Alva tulit, qui electioni equidem ob paucitatem Professorum intererat, sed votum nullum vel suffragium dedit; ægerrimè verò Conradus de Soldano, qui consuetô equidem more in omnia statutorum capita juravit, excepto tamen illo statuto, quô Rectorem non nisi Philosophiæ esse jusserat Elector, & vertente etiam Rectoratûs tempore ut petitor descendit in campum, sed frustra, quoad Marsilius vixit; sed cùm ille in 5to Rectoratu diem suum obiisset, ne in contemptum illud aliarum Facultatum vergeret, hoc statutum sublatum fuit. Vexaverit etiam alios hæc ambitio atque *πρωεδγία* libido necesse est, cùm ad evitandum odiorum & rixarum ignem Rotulum confecerit Academia
sive

sive tabellam, in qua dignitatum diversos ordines, & quem quilibet posthac in solemnitatibus, Panegyricis atque ita dictis processionibus sive funerum sive supplicationum tenere debeat, quem ipsi Pontifici Romano, ut illum approbaret, mittere. Castigati ob tales similesque humanæ fragilitatis actus per quod Cives anno 88. Acadæ. intulere. Recreati tamen iterum per quod illi mox finis iterum fuit impositus, & de cætero securitati studiosæ juventutis egregie consultum, quo uno facto narrato orationis finem faciam. Lusitantes in campis Studiosos venatorum famuli fugaverunt, prostraverunt & vulneraverunt innocentes, ad præcavendam istiusmodi petulantium & vim, itidemque ad avertendam ab utraque parte animorum exacerbationem, Rector equidem Studiosos tum naturalem in carcerem compegit, verum ex sententia Consiliariorum Electoris, tum in Bavaria absentis, in festo Palmarum in principio magnæ missæ præsentibus Consiliariis, Professoribus atque Studiosis totoque populo prædicti venatores sine calceis, nudis capitibus, flexis genibus primò Rectori, dehinc singulis Scholaribus læsis humiliter supplices facti sunt hisce verbis: supplico quatenus mihi propter Deum injuriam, quam vobis feci, remittere velitis; optimè judicantes salutarem severitatem vincere inanem Clementiæ speciem; atque ita securitati juventutis consultum fuit, ut posthæc diu ab istiusmodi insultibus manserit liberata.

Ea, ex multis pauca, τεκμήρια quæ doceant hîc Deum esse, Dei nutu omnia facta esse, Dei oculis omnia patere; ab initio in suam tutelam recepit Deus Academiam, illam

in progressu inter varias & multiplices vicissitudines benignissimè conservavit, & uti speramus etiam in posteros conservabit, modò tum docentes tum discentes suum quisque faciat officium. Huc pertinet ratione utrorumque accurata statutorum & legum observantia, & ne hæc quenquam lateant, tu Consultissime Syndice *Leges Academicas* more solito clare & distincte recita, Vos cæteri autem quorum res agitur, aures animumque advertite.

LEGES ET STATUTA UNIVERSITATIS HEIDELBERGENSIS.

LEX PRIMA.

Pietatem colunto omnes, Blasphemi ne sũnto; Ceremonias & res divinas à Christo, ac Apostolis ejus institutas ac traditas, sobriè, castèque frequentanto.

II.

Ad Universitatem jam primùm venientes, intra mensem apud Rectorem nomina sua profitentor, stipulatâque manu, juramenti loco, observaturos se has leges promittunt; eum, qui ad apud Rectorem intra spatium quatuor hebdomadarum professus non est, itemque damnatum, proscriptumque, aut aliàs infamem, nullus Universitati conjunctus, habitatione mensâve recipito, aut clam secum foveto.

III.

III.

Lectiones Studiosi diligenter frequentanto : otiosum, desidem ac vagum, lectionesque ac disputationes negligentem, Professores nulli ferunto.

IV.

Armatus gladio, vel aliâ armorum specie ad Rectorem, vel ad Senatum nullus ingreditor: à vi & injuriâ omnes, abstinento, provocans alium ad pugnandum, ab Academiâ excluditor, aut aliâs severè (a) punitor, noctu absque lucer-

D 3

nis

(a) Edicto Sereniss. Elect. de An. 1682. d. 2. Jan. statutum est: Daß so jemand, weß Standß oder Wesens er seye; auch von Universitäts-Verwandten und Studiosis, einen andern auszufordern, oder die Provocation anzunehmen, und zu erscheinen, sich unterstehen würde, es geschehe solches, unter was Vorwand es wolle, in oder ausser Churpfalz Landen und Bottmäßigkeit, derselbe falls er in Churpfalz-Diensten, so gleich ohne weitere Erkantnuß, seiner Charge und Bedienung verlustig, seiner Ehren entsetzet, und mit Ungnaden und Schimpf von Dero respectivè Hof-Canzley, Miliz, Universität, auch Churfürstenthum und Landen gewiesen werden; dabenebenst die Verbrechere, ihres in der Sach etwas gehabtten Rechtens verlustig seyn, und ferner nach Beschaffenheit, und Umständen des Verbrechens, mit Leibs- Lebens- oder anderer Straf gegen sie verfahren werden solle: Item daß diejenige, so bey dergleichen vorfallenden Händeln und Provocationen zugegen seyn, oder darvon Wissenschaft bekommen würden, solches alsobald ihren Vorgesetzten anzeigen, und solches unter keinerley Prætext und Ursach, wie die auch Namen haben möchten, verschweigen noch verhelen, weniger zu Secunden sich gebrauchen lassen, und solchen Frevel zu befördern unterstehen sollen: Gestalten diejenigen so dieser Verordnung solcher gestalt zuwider leben, in eben die Straf, welche denen Ausforderen und erscheinenden Ausgefordereten selbstn gesetzt, gefallen seyn sollen.

nis per viam nulli ambulanto, neque poti ultra tempus vagantor, neque clamoribus ac turbis molesti aliis funto, publicum custodem aut vigilem, aut apparitorem nulli cædunto, neque Magistratum aliquem vi invadunto; qui contra fecerit, proscriptionis damnas esto; Neque fores quicumque alienas effringito: nec virginem mulieremve rapito; aut rapienti adesto; aut ipse lenocinium exerceto: Incestum, stuprum violentum, vel adulterium aut scortationem nulli committunto; qui contra hæc fecerint, secundum constitutionem criminalem Serenissimi Principis Electoris, & publicorum Judiciorum leges, prout facti delictive ratio postulaverit, puniuntor.

V.

A Consuetudine & conversatione improborum omnes abstinento: in ganeis ac lustris cum potatoribus, aleatoribus, cæterisque asotis & perditis ne versantor, vino neque ipsi sese ingurgitanto, neque alios ad bibendum urgento; neque Encœnia & commestationes paganorum frequentanto.

VI.

Principi, vel qui locum ejus tenet, honorem suum debitâ cum fidelitate habento; circa arcem illius neque crebrius obambulanto, neque curiosius quicumque exploranto, suspectos sese reddunto. Piscationes, venationes, aut aucupia extra loca, juxta privilegium à Serenissimo Electore, Principe ac Domino nostro Clementissimo, concessum, destinata, nulli instituunto, aut instituentibus adfunto; ministros

stros quoque & satellites ejusdem, neque verbis laceſſunto, neque opere provocanto.

VII.

Ab iis, quæ Civitatis ſunt, vim abſtinento; publicum nihil fragunto, aut alio quovis modo lædunto: muros civitatis temerè ne aſcendunto: qui aſcenderit, ne tranſilito; qui tranſilierit, proſcriptionis damnas eſto.

VIII.

Privatorum quoque civium aut incolarum urbis hujus hortos aut vineas, invito aut neſciente Domino, nulli ingrediuntor; prædiis ac poſſeſſionibus civium aut eorum miniſtris ac villicis injuriam aut damnum ne inferunto; damnum quod quis dederit, ei, cujus intereſt, & quanti, reſarcito.

IX.

Pari modo domi & in contuberniis agunto, nullus alterum lædito, concordiam ac pacem omnes ſervanto. Feneſtras, fores, fornaces, & id genus, in publicis ædificiis, aut privatis habitationibus, neque fragunto ulli, neque minuunto, aut aliâ quavis ratione violanto; corruptum, fractum, aut læſum ære proprio reſtituunto; claves adulterinas nulli habento, neque fores contuberniorum clam vel noctu, Regentibus ignorantibus aut prohibentibus, ulli aperiunto; ſi quis malitioſè aut petulanter tale quicquam commiſerit, non ære ſolùm mulctator, ſed & carcere punitor, aut proſcribitor.

X.

X.

A Rectore per apparitorem five Pedellum vocati, omnes ac singuli parento; ad causæ testimoniive dictionem citati, præstò adfuntò, rebelles & contumaces qui fuerint, primò quidem ære mulctantor, mox carcere puniuntor; malitiosè autem perseverantes, aut etiam in majoribus gravioribúsque delictis comprehensi atque convicti, proscriptione aut relegatione pro rei factive conditione, damnantor. Tabulas five literas Rectoris & Professorum jussu affixas nulli prorsus refiguntò, aut alio quovis modo violantò.

XI.

Vocati à Decano Facultatis suæ, coram eodem, cæterisque Facultatis Professoribus comparentò, & vitæ ac studiorum suorum rationem redduntò.

XII.

Carmen aut libellum ad infamiam alterius pertinentem, nulli scribuntò, dictantò vel sparguntò, & qui tale aliquid invenerint, id corrumpuntò, vel supprimuntò; qui secus fecerint, pœnam à Senatu Academiæ constituendam expectantò.

XIII.

Ex hâc Academiâ & urbe, nec non hospitio, nisi ære alieno, si quod fecerint, aut mensæ sumtu soluto, aut is, quibus idem debebitur, satisdato, ne disceduntò.

XIV.

XIV.

Oborto in urbe hâc incendio, aliòve quocunque excitato tumultu, quod Deus clementer avertat, tàm Professo- res, quàm Studiosi in suis se tantisper ædibus continent, donec incendium restinctum, aut compositus fuerit tumultus; Excepto si quos fortè propiùs contingat ignis, his arcendi imminentis periculi causâ, cum aliis, quoad ejus fieri potest, manus admovere, & suppetias ferre, liberum esto. Quod si verò sint, quibus domi suæ, seu diversorio se continere non libuerit, his tamen non aliò se, quàm in aréam, seu Cæmiterium, quod vocant, propè apud Auditorium Theologicum, conferre integrum esto; quò loci decretum illi Rectoris exspectanto, cumprimis autem contubernia, ne quid detrimenti capiant, observanto; si qui etiam de incendio aut tumultu resciverint aut animadverterint, ad Rectorem illicò & sine mora referunto.

Promissio Generalis Studiosorum stipulatâ
manu, loco Juramenti, facienda.

Ego N. N. religiosè & sanctè promitto, me Universita- tem ac Scholam Heidelbergensem, pro parte meâ virili, ad quemcunque statum pervenero, promovere velle; statuta, ac leges ejusdem, quoad potero, sciâmq, servare; Rectori, aut vices ejus gerenti, in quibus honestum est ac licet, obedire; vocatum in Judicio comparere, & sententiæ obedire; ab omni seditione, conspiratione, injuriâ ac vi contra Serenissimum Electorem, Dominum no-
E strum

strum Clementissimum, Universitatem, aut ejus Rectorem susceptâ, aut etiam suscipienda abstinere; lites ac causas, si quas cum quibusdam, eidem Universitati conjunctis, habuero, Judice Rectore, persequi; denique ex hac Schola & Urbe nisi ære alieno, si quod contraxero, dissoluto, aut iis, quibus idem debebitur, satisdato, non discedere. Quod stipulatâ manu in me recipio.

Anno Christi die Mensis in Album Civium Academicorum in hac Electorali & pervetustâ Universitate receptus est, seque Leges & Statuta observaturum esse, stipulatâ manu promisit

Quod subscriptione mea testor.

N. N. p. t. Rector.

Sir RECTOR und gemeine Universitæt des General Studiums allhier &c. Fügen hiemit zu wissen; Was gestalten der Durchleuchtigste Fürst und Herr, Herr CARL PHILIPP, Pfalz-Gräf bey Rhein, des Heil. Römischen Reichs Erz-Schatzmeister und Churfürst, in Bayern, zu Gülich, Cleve, und Berg Herzog, &c. &c. Unser gnädigster Churfürst, Herr, und Patron &c. &c. Unter anderen gnädigst ertheilt und confirmirten Privilegien, denen bey hiesiger Universitæt immatriculirten Studiosis gnädigst verstattet, daß sie jenseit Neckers, in dem zwischen dem Wald-Graben und denen in Ladenburger Feld gesetzten Pfählen oder Hasen-Stöcken abgezeichneten Bezirk, zu ihrer Ergöcklichkeit, mit Rohren, das kleine Bändwerk treiben

treiben und schießen mögen, doch mit dem ausdrücklichen Beding, daß es ausserhalb Fasel- und Heg-zeiten von ihnen geschehe, und sie durchaus nicht einiger Hundten, Garn, und Stricken, oder anderer hierinnen nicht erlaubten Mitteln sich darzu gebrauchen, über das auch mit allem Fleiß und Sorgfalt verhüten, daß denen in obgedachtem District liegenden Weingarten im Hin- und Wiedergehen kein Schade zugefügt werde, mit der Verwahrung, dafern dagegen von ihnen gehandelt werden sollte, daß Höchst-gedacht Ihro Churfürstliche Durchleucht dieses gnädigst ertheilte Privilegium wieder revociren, und sie Studiosi sich dessen verlustigt machen würden. Auf daß nun gemeldte Studiosi sich dieses obstehenden gnädigsten Privilegii, auf Maas und Weis wie solches concedirt worden, bedienen mögen, als ist dieses zu solchem End

unter der Universitæt Rectorat-Insiiegel zugestellt worden. Heidelberg, im Jahr 17 den Tag

PRIVILEGIA.

Rupertus Senior Elector Palatinus Anno Christi 1346. vivente adhuc fratre Rudolpho consilium cepit Academiae in urbe Heidelbergae ad normam Parisiensis constituendae, eodemque anno prima ejus fundamenta jecit, quae tamen ao. 1386. 18. Octobr. demum introducta est; simulque V. promulgata Diplomata, quibus Privilegia Academiae concedit Serenissimus ejusdem Fundator, constituens

In primo Diplomate.

1. Ut IV. sint Facultates, Theologiæ, Juris tam Civilis, quam Canonici; Medicinæ; Artium Liberalium, nomine hoc late sumto.
2. Ut Universitas ab uno Rectore gubernetur, qui quater in anno immutari debeat.
3. Ut omnes antequam ad actus studiorum admittantur, jurent se statuta & jura observaturos, Rectori honorem & obedientiam præstituros.
4. Ut si aliquis prædictis se opponat, consortiò Studii privetur.
5. Ut Universitas, Facultas, Natio, vel Provincia congregatis suppositis, valeat sibi statuta condere licita, modo non fiant in præjudicium cæterorum, utque ea Statuta ejus Studii sequaces perpetuò obligent.
6. Ut omnes fervientes Academiae, Pedelli, Librarii &c. iisdem Privilegiis & Libertatibus gaudeant in præsens & futurum, quibus Magistri & Scholares.

In secundo Diplomate.

Omnes Magistros & Scholares præsentis & futuros in suam & suorum Successorum specialem custodiam salvumque conductum recipit, severè inhibens, ne illis à quoquam injuria fiat. Denique generaliter omnes & singulos iisdem privilegiis gaudere jubet, quibus in Universitate Parisiensi gaudent.

In tertio Diplomate.

Episcopum Wormatiensem Judicem ordinarium Clericorum constituit, modosque procedendi ipsi præscribit. Advocato & Scultetis modum procedendi cum reliquis injungit, præcipuè verò cavet, ne ulla iis injuria fiat. Et constituit ideò, ut singulis annis Advocatus & Sculteti jurent Rectori & Deputatis Universitatis, se nullum Magistrum vel Scholarem odio vel favore cujuscunque personæ capturos vel arrestaturos, nisi factum tale existat, pro quo meritò detineri debeat. Promittit pro Se & Successoribus fidem, expeditam, & debitam justitiam factum iri membris Universitatis, si vel ab ipso Magistratu, vel ab aliis quibuscunque læsi fuerint.

In quarto Diplomate.

Ut ex cunctis Orbis finibus Scholares ad Academiam proficiscantur, illis, cum veniunt & redeunt, & universis eorum rebus & bonis immunitatem concedit Elector ab omnibus impositionibus & teloniis per omnes fines, districtus, & terras sibi subjectas. Ipsos quoque & quemlibet eorum in emtionibus bladarum, vinorum, carniū, piscium, pannorum & omnium necessariorum pro vita ab omnibus teloniis, impositionibus &c. perpetuis temporibus eximit.

In quinto Diplomate.

Ne Magistri & Scholares pretio domorum immodico graventur, statuit, ut singulis annis unus ex Universitate,

aliusque ex Oppidanis conjunctim Taxam domorum constituent. Ut in possessione domorum conductarum manu teneantur ac defendantur, jubet. Rectori & Procuratoribus omnem jurisdictionem super locagiis domorum per Scholares inhabitatarum, superque conditionibus & contractibus librorum, cum omnibus eorum emergentiis & dependentiis concedit; Magistratui Heidelbergensi pœnaliter injungens, ut omnes & singulos in iis causis ad Rectorem remitti petentes ad Eum remittant.

Præcipiens tamen etiam, ut Rectore requirente pro suarum sententiarum Executione contra Scholares rebellare volentes, illi omni diligentia assistant, obtentâ tamen contra Clericos prius ab Episcopo Wormatiensi vel Ejus Deputato potentiâ.

ELENCHUS
PROFESSORUM
HEIDELBERGENSIUM.

Signorum Explicatio.

T. Theologus.

J. Juris Consultus.

M. Medicus.

P. Philosophus.

PC. Pro-Cancellarius.

PR. Rector f. Pro-Rector.

S. Syndicus.

B. Bibliothecarius.

P. Pedellus.

ACADEMIÆ HEIDELBER-
GENSIS RECTORES ILLUSTRES ET
MAGNIFICENTISSIMI.

ANNO

I. ADOLFFUS Comes in NASSAU. Mo-
gunt. Trevir. & Colon. Eccles. Cano-
nicus. postea Archi Episcopus Mogun-
tinus. 1443. d. 20.
Decembr. us-
que ad 23.
Junii 1444.

II. PHILIPPUS de FLERSHEIM. Ca-
nonicus majoris Eccles. Spirens. ac D.
Martini Wormat. deinde Episcopus Spi-
rensis. 1504. d. 23.
Jun. usque ad
20. Decembr.

III. FRIDERICUS Camerarius de Worma-
tia, dictus de DALBERG. Canoni-
cus majoris Wormat. & Spirens. Eccles. 1511. d. 20.
Dec. usque ad
23. Jun. 1512.

IV. CHRISTOPHORUS Comes HENNE-
BERGENSIS. Bamberg. Herbipo-
lens. & Argent. Eccles. Canonicus. el. in vigilia
D. Thomæ
Apost. 1524.

Sequuntur jam Rectores Magnificentissimi,
quibus ex ordine Professorum addebantur
Prorectores.

V. GEORGIUS JOHANNES C. P. Rh. 1558.
Dux Lucelsteinensis.

VI. CHRISTOPHORUS Elect. Pal. Fride- 1566.
rici III. Filius.

F

VII.

VII. CAROLUS C. P. Rh. Dux Bipontinus.	ANNO 1580.
VIII. FRIDERICUS. Hæres Norwegiæ, Dux Slesvici, Holfatiæ &c.	el. d. 20. Dec. 1582.
IX. EBERHARDUS Comes in SOLMS, Dominus in Minzenberg & Sonnen- wald.	el. 20. Dec. 1584.
X. FRIDERICUS IV. Princeps Electoralis Palatinus.	1587 & 1588.
XI. PHILIPPUS LUDOVICUS Comes HANOVIENSIS.	1592.
XII. ALBERTUS Comes HANOVIE- NIS.	1593.
XIII. JOHANNES CASIMIRUS C. P. Rh. Dux Cleburgensis.	1606.
XIV. CAROLUS LUDOVICUS. Elector Palatinus.	1653.
XV. FRIDERICUS Comes de NASSAU Saræponfæanus & Sarwerdanus.	1658.
XVI. FRIDERICUS LUDOVICUS C. P. Rh. Dux Simmerensis.	1659.
XVII. CAROLUS. Hæres Electoralis.	1660.
XVIII.	

XVIII. LEONHARDUS JOHANNES WITTENBERG à DOEBERN. Comes à Neuburg L. B. in Loismio- cky, Dominus ab Iltis & Illestatt. &c.	ANNO 1663.
XIX. CAROLUS LUDOVICUS Comes in Yfenburg & Büdingen &c.	1671.
XX. CAROLUS LUDOVICUS Raugra- vius Palatinus.	1675.
XXI. FRIDERICUS WILHELMUS. C. P. Rh. ex Linea Neoburgica.	1686.

Rectores Magnificos & respective Pro-Rectores recensent Tolnerus in Cod. Diplomatico Palatino pag. 129. seq. & R. P. Ignatius Kreüßler in Progressu Facultatis Philosophicæ; primus Academiae Heidelbergensis Rector fuit Marsilius ab Inghen d. 17. Nov. 1387. electus. Magister Artium Parisiensis, quem etiam *Rupertus* inter Consiliarios ascivit.

Cancellarii Universitatis Heidelbergensis sunt Præpositi Ecclesiæ Wormatiensis (*Dohm Probst*) vel horum Vicarii, Pro-Cancellarii, promovendi licentiam tribuentes.

Primus Cancellarius, primusque hinc creatus Doctor fuit Conradus à Geilnhausen † 1390.

Providâ Serenissimi Electoris nostri CAROLI THEODORI curâ Curatores Academiae his additi perpetui, Præses nempe & Vice-Cancellarius Celsissimi Regiminis Electoralis.

PROFESSORES.

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus Receptionis vel obitus.</i>
Adami, Melchior	P.	1622.
— — Johannes	P.	1584.
Agellinus, Wendelinus	M.	1533.
Agricola, Rudolphus	P.	1485.
— — — Casparus	J.	1597.
— — — Josephus S. J.	P.	1768.
Albon, Franciscus S. J.	P.	1709.
Alef, Franciscus	J.	1745.
— — Joh. Josephus	J.	1753.
Aloftanus, Petrus	J.	1572.
Altingius, Henricus	T.	1613.
— — — Jacobus	T.	1676.
de Alva, Reginaltus	T.	1386.
Amstelredamus, Gisbertus	T.	1481.
de Aneberg, Johannes	- - -	1428.
de Anghere, Henricus	- - -	1388.
Antes, Jacobus S. J.	P.	1710.
de Argentina, Reinaltus	- - -	1412.
de Asfeld, Henricus	- - -	1391.
B.		
Bachendorpius, Nic. Mathias	P.	1616.
Bachovius ab Echt		
— — — Reinerus	J.	1614.

Bal-

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Balduinus, Franciscus	J.	1573.
de Bamberg, Albertus	- - -	1427.
Baudenbach, Paulus	J.	1521.
Baumbach, Joh. Balthasar	P.	1616.
de Beccaberg, Nicolaus	J.	1404.
Beger, Laurentius	P.	1660.
Benzel, Ignatius S. J.	P.	1731.
à Beriga, Julius Pacius	J.	1584.
Beringer, Joh. Lud. Christoph.	M.	1734.
— — — Christophorus S. J.	P.	1749.
Bernard, Adolphus S. J.	P.	1717.
Bernegger,	P.	1634.
de Berswort, Joh.	- - -	1387.
Besenella, Franciscus	M.	1734.
Beüffer, Casparus Wilhelmus	M.	1722.
de Bischo, Ludovicus	J.	1423.
Bihler, Adamus S. J.	P.	1730.
Billicanus, Theobaldus	T.	1522.
de Billigken, Johannes	T.	1512.
Blanckenhorn, Johannes	M.	1743.
de Blarer à Geiersberg Joh. Conr.	J.	- - -
Blochner, Johannes	T.	1461.
Blumius.	J.	1632.
Bockius, Oliverius	P.	1565.
Bækelmannus, Joh. Frid.	J.	1660.
Bæfchensteinus	- - -	- - -
Boquinus, Petrus	T.	1565.
Brand, Gerhardus	M.	1409.
Braunius, Johannes	T.	1708.

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Brechtel de Rorbach, Jodocus	T.	1489.
de Breda, Petrus	- - -	1397.
Bremius, Andreas	J.	1584.
— — — Petrus	J.	1544.
Brentius, Johannes	T.	1570.
Brüningius, Christianus	T.	1756.
Brunnerus L. B. Joh. Conradus	M.	1705.
de Bruxella, Rudolphus	T.	1432.
de Bruyella, Johannes	T.	1431.
Burchardus, Philippus	J.	1656.
Burckmann, Nicolaus	J.	1390.
Buschius, Hermannus	P.	1535.
— — — Joh. Bartholomæus	J.	1713.
de Buscho, Ludovicus	P.	1405.
Buttingshausen, Carolus	P.	1763.
de Buzbach, Johannes	T.	1395.
— — — — Joh. Opeter	T.	1445.
C.		
Calaminus, Petrus	T.	1595.
Calemborg, Hieronimus S. J.	P.	1759.
de Callwe, Jodocus Eidman	T.	1459.
— — — Bartholomæus	T.	1474.
— — — Johannes Sal.	T.	1499.
Calvinus, Johannes	J.	1584.
Carré, Johannes	P.	1671.
Cheilerus, Mathæus	T.	1549.
Christmannus, Jacobus	P.	1613.

Chu-

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Chuno, Henricus David	J.	1651.
Cisnerus, Nicolaus	J.	1562.
— — — Paulus	J.	- - -
Clebitius, Wilhelmus	T.	1559.
Clæter, Johannes	J. S.	1720.
Coccejus, Henricus	J.	1651.
— — — Samuel	J.	1632.
à Collibus, Hippolytus	J.	1588.
Coppenius, Bartholomæus	T.	1603.
de Cracovia, Matthæus	T.	1386.
Crollius, Laurentius	T.	1690.
de Cuba, Nicolaus	J.	1398.
de Culenborch, Hermannus	- - -	1404.
Cullmannus, Ludovicus	J.	- - -
Curio, Jacobus	M.	1550.
D.		
de Dahlberg, Fridericus	J.	1511.
Dahmen, Joh. Wilh. Antonius	J.	1763.
Danckelman, Sylvester Jacobus	J.	1632.
de Danetria, Wilhelmus	M.	1405.
Datius, Johannes	- - -	1407.
Deckerus, Conradus	P.	1584.
Deer, Petrus Ruf.	P.	1463.
— — de Blaubyren	J.	1472.
Degen, Conradus	T.	1436.
— — Conradus	J.	1443.
Denaifius, Petrus	J.	1610.

Diel,

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas</i>	<i>Annus.</i>
Diel, Petrus	M.	1514.
de Diepurg, Dithmarus	J.	- - -
— — — Bertholdus	- - -	1390.
Dillerus, Michael	T.	1556.
Dischler, Johannes	- - -	1543.
Dobbius, Nicolaus	J.	1570.
Doliatoris, Johannes	T.	1454.
Donellus, Hugo	J.	1519.
Druzenbach, Johannes	T.	1449.
Dymus, Conradus	J.	1548.
E.		
Ehemius, Christophorus	J.	1592.
de Ehrenberg, Johannes	T.	1512.
Eimer, Jodocus S. J.	P.	1735.
Einhorn (Unicornius) Paulus	T.	1559.
Eisenmenger, Joh. Andreas	P.	1700.
— — — Samuel	M.	- - -
Eisentraut, Petrus S. J.	P.	1743.
Elfferich, Adamus S. J.	P.	1712.
Emmerich, Jacobus S. J.	P.	1742.
de Emmershofen, Antonius	J.	1502.
Empfinger, Johannes	- - -	1554.
Engelmohr, Josephus S. J.	P.	1746.
Eppenbach, Johannes	T.	1513.
— — — Wichelius	T.	1402.
ab Eppingen, Joh. Pavonis	J.	1527.
— — — Andreas Hartman	J.	1471.
Era-		

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Eraſtus, Thomas	M.	1573.
Erbermann, Antonius S. J.	P.	1713.
Erneſtus, Johannes	T.	1440.
Erzelinus, Mathæus	J.	1584.
Eſchweiler, Balthaſar S. J.	P.	1760.
Eſtermann, Antonius S. J.	- - -	- - -
Eſthius, Lubbertus	M.	1601.
de Eyſtet, Johannes	- - -	1414.
F.		
Faber, Joh. Ludovicus	- - -	- - -
Fabri, Rudolphus	T.	1450.
Fabricius, Joh. Ludovicus	T.	1660.
— — — Joh. Seobaldus	P.	1652.
Fagius, Paulus	T.	1550.
Fauſius, Joh. Caſparus	M.	1659.
Fladungus, Georgius	P.	1576.
Fleck de Roſeneck, Joh. Georg.	J. PC.	1705.
Fleiſchman, G. G. & J. P.	B.	1771.
Flender, Hermannus S. J.	Pd.	1714.
de Flersheim, Philippus poſt Epi- ſcopus Spirenfis	T.	1504.
Flinnerus, Johannes	T.	1556.
Flor, Hieronymus	J.	1485.
Forſterus, Valentinus	J.	1581.
de Francofordia, Johannes	T.	1406.
Francus à Franckenau, Georgius	M. PC.	1652.
Freherus, Marquardus	J.	1584.
G	Frech-	

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Frechtius, Martinus	T.	1530.
Freinshemius, Johannes	P.	1656.
de Frideberg, Joh. Platen	T.	1414.
Fries, Ignatius S. J.	P.	1736.
de Frizlaria, Diethmarus	J.	1411.
de Fulda, Nicolaus	- - -	1401.
G.		
Gaar, Georgius S. J.	- - -	- - -
Gallade, Petrus S. J.	P. J.	1746.
Gallus, Jodocus	T.	1492.
Gattenhoff, Georgius Mathæus	P. M.	1754.
Gebhardi, Janus	P.	- - -
Geiselfachius, Philippus	- - -	- - -
— — — — Johannes	T.	1559.
de Gelnhusen, Emicho	- - -	1433.
Gerich, Adamus S. J.	T.	1732.
Gerlachius, Stephanus	P. T.	1657.
Glœckner, Gisbertus	J.	1632.
de Gouda, Henricus	T.	1425.
Graior, Dionysius	- - -	1551.
Gravius, Ludovicus	M.	1577.
Grebner, Leonardus S. J.	P.	1725.
— — — Thomas S. J.	P.	1752.
Griesen, Fridericus	J.	1518.
Gruber, Ludovicus Conradus	O.	1768.
Grunthlerus, Andreas	M.	1555.
Cujus uxor, fœmina doctissima		
Olym-		

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus</i>
Olympia Fulvia Morata linguam græcam docuit.		
Gruterus, Janus	P. B.	1584.
— — — Reinhardus	P.	1584.
Grynæus, Simon	T. P.	1541.
— — — Joh. Jacobus	T.	1584.
Guelfius, Adamus	T.	1544.
Gulpen, Henricus	J.	1409.
Gummeringen, Conradus	J.	1441.
Guntherus, Petrus	J.	1508.
— — — Franciscus S. J.	P.	1739.
— — — Nicolaus S. J.	P.	1721.
H.		
Hachenbergius, Paulus	P.	1652.
Hardmann, Jacobus S. J.	P.	1756.
Harrer, Hubertus	M.	1764.
Hartmannus Hartmanni. Pater & filius.	J.	1547.
Hartſcecker, Nicolaus	P.	— — —
— — — Christianus	P.	1723.
Hartungus, Johannes	T. P.	1579.
— — — Ignatius S. J.	P. T.	1751.
de Haſſia, Henricus	— — —	— — —
Haſſus, Vitus	T.	1534.
Haurifius, Benno Caſpar	P.	1734.
Heckman, Franciscus	— — —	1511.
Heger, Erhardus	T.	1484.

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Heidegger, Joh. Henricus	T.	1656.
Heidel, Philippus S. J.	T.	1734.
de Heidelsheim, Hermannus	- - -	1419.
Heiderich, Quirinus	S.	1738.
— — — Fridericus Antonius	S.	1768.
Heilmannus, Wendelinus	J.	1561.
— — — Wendelinus	M.	1537.
Helling, Lotharius S. J.	T.	1755.
Hemmeliu8, Reichardus	P.	1634.
Henneman, Franciscus Christianus	J. PC.	1731.
Herd, Alexander S. J.	P.	1748.
Herderus, Laurentius	S.	1592.
Heristern, Leopoldus S. J.	P.	1705.
Hermanni de Herlemage, Barthol.	J.	1430.
de Herrenberg, Joh. Wenck.	T.	1435.
Hertenberger, Conradus S. J.	P.	1726.
Hertlingius, Joh. Fridericus	J.	1717.
— — — Joh. Philippus	J.	1756.
Heshufius, Tilemannus	T.	1588.
Heymannus, Petrus	J.	1584.
Hilderich, Edo	T.	1579.
Hillmannus, Henricus S. J.	T.	1744.
Hoch, Casparus S. J.	P.	1729.
Heglein, Valentinus S. J.	P.	1715.
Hœnigke, Mathias S. J.	T.	1715.
Hæst, Stephanus	T.	1467.
Hoffmann, Philippus	J.	1600.
Holzapffel, Adamus S. J.	P.	1743.
de Homberg, Henricus	T.	1408.

Nomen.	Facultas.	Annus.
— — — Johannes	T.	1439.
de Homburg, Wasmundus	T.	1399.
de Homkirch, Gerhardus	M.	1420.
de Hoor, Nicolaus	- - -	- - -
Horneck, Antonius	- - -	- - -
Hornius, Georgius	- - -	- - -
Hofy, Adamus S. J.	P.	1734.
Hottinger, Joh. Henricus	T.	1655.
— — — Joh. Henricus Nep.	T.	1736.
Huben, Franciscus S. J.	P.	1716.
Hugelius, Carolus	J.	1559.
— — — Sebastianus	J.	1529.
Hugonis ex Herliffem, Lucas	J.	1518.
de Hufen, Marcus Wendelinus	- - -	1487.
Huth, Adamus S. J.	J.	1734.
de Huxaria, Hermannus	M.	1394.
I.		
de Jena, Gothofredus	J.	1655.
Ihl, Thomas S. J.	P.	1737.
ab Inghen, Marfilius	P.	1386.
Johannes de aureo Cypho	J.	1442.
Jordanus, Joh. Casimirus	J.	1616.
Israel, Jacobus	M.	1652.
Jung, Johannes S. J.	P. T.	1766.
Jungnitius, Johannes	P.	1584.
— — — Christophorus	P.	1642.
Junius, Franciscus	T.	1602.
G 3	Kæ-	

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
K.		
Kæliblin, Georgius	M.	1538.
Kauer, Johannes S. J.	P.	1719.
Kekermannus, Bartholomæus	P.	1609.
Kellerhans, Johannes	- - -	1473.
Keuler, Mathias	T.	1541.
Kilber, Henricus S. J.	P.	1745.
Kimedoncius, Abrahamus	- - -	- - -
— — — — Jacobus	T.	1591.
Kindi, Conradus	T.	1414.
Kirchberg, Johannes	T.	1498.
— — — Theodorus	J.	1510.
Kirchmeier, Joh. Christianus	T.	1716.
Kirchner, Melchior S. J.	T.	1712.
— — — Timotheus	T.	1583.
Kirn, Christophorus S. J.	P.	1728.
Kirschbaum, Joh. Jacobus	J.	1763.
Kleiner, Josephus S. J.	T.	1763.
Knab, Eberhardus	M.	1455.
Kobert, Urbanus S. J.	P.	1706.
de Kornberg, Joh. Fegelin	- - -	1464.
Krebs, Petrus	T.	1454.
Kreüsler, Ignatius S. J.	P.	1763.
Kröller, Johannes	J.	1523.
Kroph, Adamus S. J.	P.	1754.
Kummius, Johannes	J.	1515.
Lam-		

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
L.		
Lambertus, Franciscus	- - -	1526.
de Landow, Hugo	- - -	1389.
Langius, Johannes	M.	1559.
Lannoïus, Mathæus	P.	1586.
Lanstein, Johannes	J.	1420.
Laterificus, Johannes	T.	1516.
Lechner, Ignatius S. J.	P.	1761.
de Leonberg, Joh. Verhingen	T.	1447.
Leoneclavius, Johannes	P.	1593.
Lefchebrand, Sebastianus	T.	1516.
Linck, Theodorus	J.	1482.
— — Johannes	J.	1507.
— — Simon	M.	1508.
— — Adamus Jacobus	P.	1755.
de Lineburg, Henricus	T.	1433.
Loffius, Wolfgangus	P. M.	1606.
Lottichius, Petrus	M.	1559.
Lucius, Jodocus	M.	1609.
Luchini de Spiefenhoff, Carolus		
Eugenius	M.	1742.
à Lunenschloß, Johannes	P.	1651.
— — — — Fridericus Gerh.	P.	1705.
Luzen, Johannes	M.	1656.
Lydius, Martinus	T.	- - -
de Lyra, Wilhelmus	T.	1426.
Ma-		

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
M.		
Maciejowsky, Jacobus S. J.	P.	1751.
Mack, Michael	M.	1539.
Maderus, Theophilus	M.	1594.
Magni, Nicolaus	T.	1406.
Marbachius, Johannes	T.	1556.
— — — Philippus	T.	1579.
Marius, Georgius	M.	1606.
— — Nicolaus	— — —	1544.
Mafius, Andreas	J.	1544.
Masset, Conradus S. J.	P.	1718.
Mathæus, Joh. Wilhelmus	T.	1584.
Mauricius, Ericus	J.	— — —
Mechingen, Henricus S. J.	T.	— — —
de Mechlinia, Johannes	T.	1432.
Melanchton, Sigismundus	M.	1567.
— — — — Philippus	T.	1524.
Meliffus, Paulus	P.	1602.
Menckler, Conradus	T.	1467.
Menshengen, Henricus S. J.	T.	1734.
Meyer, Mathæus	— — —	— — —
Meyer, Christianus S. J.	P.	1755.
Micyllus, Jacobus	P.	1524.
— — — Julius	J.	— — —
Mieg, Joh. Fridericus	T.	1686.
— — Ludovicus Christianus	T.	1706.
— — Joh. Fridericus	P.	1722.

Mærs,

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Mærs, Theodorus	M.	1755.
— — Ernestus Josephus	— — —	— — —
Molitor, Franciscus Josephus	M.	1737.
Morafs, Joh. Philippus	J.	1720.
Mofinger, Nicolaus	J.	1478.
Müller, Thaddæus	J.	1764.
Münck, Erasmus	J.	1520.
Munfinger, Henricus	M.	1452.
Münsterus, Sebastianus	P.	1514.
Murhard, Johannes	T.	1444.
Mylæus, Johannes	J.	1544.
— — Joh. Philippus	T.	1559.
N.		
Neander, Martinus	P.	1559.
Nebel, Daniel	J.	1604.
— — Daniel	M.	1710.
— — Wilhelmus Bernardus	M.	1738.
— — Joh. Dan. Wilhelm	M.	1767.
Neübauer, Ignatius S. J.	P.	1763.
Nigri, Georgius	T.	1508.
— — Johannes	T.	1493.
de Noet, Johannes	J.	1394.
de Nornberga, Fridericus	— — —	1420.
O.		
de Oberkamp, Franciscus Joseph.	M.	1750.
Oberlin, Conradus	J.	1481.
H Oden-		

Nomen.	Facultas.	Annus.
Odenwald, Johannes	T.	1496.
Oecolampadius, Johannes	T.	1531.
Olevianus, Caspar	T.	1587.
Opsopæus, Johannes	M.	1593.
— — — Simon	P.	1617.
— — — Arnoldus	- - -	1544.
de Ofchenburg, Bertolus	- - -	1388.
Otto, Nicolaus	- - -	1424.
P.		
Pacius, Julius	J.	1592.
Pareus, David	T.	1599.
— — Philippus	P.	1648.
— — Daniel	P.	- - -
— — Joh. Georgius	P.	1584.
Pastor, Philippus Ludovicus	P.	1706.
Pavonius, Johannes	J.	1531.
Peil, Arnoldus	J.	1632.
Peronius, Johannes	- - -	- - -
Petiscus, Simon	P.	1584.
Petrus Finariensis.	J.	1452.
Petrus Patiens	T.	1576.
Peucerus, Caspar	M.	1556.
Pfister, Antonius S. J.	P.	1756.
Pfod, Andreas	T.	1479.
Piscator, Johannes	T.	1584.
Pistorius de Eppingen, Hartm.	J.	1463.
— — — — — Martinus	- - -	- - -
Pi-		

Nomen.	Facultas.	Annus.
Pithopæus, Hartmannus	J.	---
— — Lambertus Ludov. Helmius	P.	1574.
Plaeten, Johannes	T.	1424.
Portus, Æmilius	P.	1587.
Posthius, Johannes	M.	1597.
Pressel, Joh. Julius	P. J.	1716.
Protus, Melchior	J.	1505.
Prowin, Nicolaus	T.	1396.
Puffendorffius, Samuel	J.	1661.
Pyriffon, Christianus S. J.	P.	1724.
R.		
Ramspeck, Sebastianus	P.	1654.
Rauber, Balthasar	J.	1499.
Redlich, Bertholdus	J.	1568.
Reichenbach, Christian. Ernestus	J.	1632.
Renz, Martinus	M.	1475.
Rheinerus, Thomas	P.	1546.
— — — Christophorus	---	---
— — — Philippus	P.	1562.
Reuberus, Justus	J.	1584.
Reüchlinus, Johannes	P.	1482.
Reuterus, Quirinus	T.	1607.
Riechen, Johannes	T.	1429.
Rieger, Philippus Gerhardus	T.	1764.
Rockbach, Johannes	M.	1534.
Rode, Johannes	---	---
Rodecker, Stephanus	M.	1520.
H 2	Ro-	

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Rodingius, Wilhelmus	P.	1559.
Ræder, Bartholomæus S. J.	P.	1755.
— — Michael S. J.	T.	1756.
— — Valentinus	P.	1758.
Rosman, Leonardus S. J.	J.	1709.
Rothenhahn, Marquardus S. J.	P.	1723.
Rüdel, Andreas S. J.	P. T.	1738.
Rupp, Johannes S. J.	T.	1763.
Rutilius, Johannes	- - -	- - -
Rybissen de Brussel, Joh.	T.	1438.
— — — — Simon	- - -	1503.
S.		
Sartorius, Conradus S. J.	P.	1726.
Schauer, Stephanus	T.	1491.
Schelling, Wendelinus	J.	1543.
Schifius	P.	1634.
Schleberin, Conradus S. J.	P.	1707.
Schmedes, Mathias	M.	1760.
Schmid, Christophorus S. J.	P.	1710.
— — Antonius	P.	1767.
Schneider, Theodorus S. J.	P.	1739.
Schœnmezler, Franciscus Gabriel	M.	1763.
Scholasticus, Gerlacus	- - -	1393.
Schönlin, Georgius	- - -	1423.
Schonerus à Walderhoven, Joh.	P.	1547.
Schopperus, Jacobus	T.	1579.
Schoppius, Casparus	P.	1634.
Con-		

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
— — — Conradus	P.	1621.
Schreibenhart, Petrus	T.	1507.
Schræter, Bartholomæus	M.	— — —
— — — Johannes	J.	1455.
Schuzen, Bannier	— — —	— — —
Schwaab, Johannes S. J.	P.	1769.
Schwan, Petrus S. J.	T.	1763.
Schwarz, Franciscus S. J.	P.	1722.
de Schwenden	M.	1453.
Scultetus, Johannes	T.	1487.
Sendelbach, Johannes S. J.	P.	1740.
Simmeringen, Conradus	J.	1449.
Smetius, Henricus	T.	1587.
— — — Henricus	M.	1590.
Sohnius, Georgius	T.	1587.
de Soldano, Conradus	P.	1393.
Spangelius, Pallas	T.	1477.
Spanhemius, Wigandus	T.	1584.
— — — Fridericus, filius	T.	1655.
— — — Fridericus, nepos.	T.	— — —
de Spina, Petrus	M.	1621.
— — — Petrus jun.	M.	1624.
— — — Johannes	J.	1689.
— — — Fridericus	— — —	— — —
Staffelsteinerus, Johannes	— — —	1556.
Staudinger, Adamus S. J.	P.	1733.
Steinius, Simon	P.	1590.
de Steinberg, Conradus	— — —	1389.
Stieber, Ignatius S. J.	P.	1749.

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas</i>	<i>Annus</i>
Stier, Marcus	T.	1508.
Stock, Johannes	T.	1501.
Stolo à Dierbach, Henricus	T.	1535.
— — — — — Jacobus	J.	— — —
Stoplerus, Johannes	J.	1532.
Strubinus, Casparus	- - -	1544.
Struppius, Joachimus	P.	1576.
de Sulzbach, Fridericus	- - -	1390.
von Surthe, Diethmarus	P.	1386.
de Sufaco, Conradus	T.	1397.
postea Episcopus Ratisbonensis.		
Sylburgius, Fridericus	P.	1596.
T.		
Textor, Joh. Wolfgangus	J.	1632.
de Themar, Adam Werner	J.	1497.
Theodorus Tabernæmontanus Jac.	M.	1590.
de Thoren, Arnoldus	J.	1426.
Thulemarius, Henric. Guntherus	J.	1632.
Thum	S.	1712.
Thyllius, Carolus Otto	J.	1721.
Tinctoris, Johannes	- - -	1495.
Tollnerus, Carolus Ludovicus	P. H.	1690.
Tossanus, Daniel	T.	1595.
— — — Daniel jun.	T.	1655.
Tragus, Hieronymus vulgò Bock.	- - -	- - -
de Trajecto, Bartholomæus	- - -	1412.
Tremellius, Immanuel	T.	1561.
de		

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
de Trever, Joh. Roder	T.	1413.
de S. Trudone, Bartholomæus	J.	1438.
à Tyla, Bernardus	T.	- - -
Tzul de Herzoge Aurach, Joh	- - -	1398.

V.

de Veilles, Ludovicus	- - -	- - -
Verdungus, Johannes	M.	1559.
Vitriacius, Reinhardus	J.	1697.
Vogt, Antonius S. J.	P.	1763.
Vossius, Johannes	T.	1576.
— — Gerhardus Johannes	P.	1577.
Urfinus, Zacharias	T.	1583.
Usleber, Paulus S. J.	T.	1716.

W.

de Wachenheim, Nicolaus	T.	1436.
Wackerus, Petrus	J.	1465.
— — — Johannes	J.	1492.
Wagemannus, Johannes	M.	1544.
de Wahlstatt, Joh. Marquardus	T.	1413.
— -- — — Wilhelmus	T.	1439.
de Walthufen, Georgius	T.	1437.
de Wangen, Henricus	- - -	1466.
Waffenbachhausen, Marcus Abel	T.	1505.
Wernerus, Adamus	J.	1537.
Weber, Theodorus S. J.	P.	1719.

We-

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Wedekind, Franciscus Ignatius	J.	1749.
— — — Georgius Iosephus	J. B.	1763.
Weiler, Henricus S. J.	P.	1761.
Weiffenburg, Melchior	J.	1544.
— — — — Nicolaus	T.	1442.
Wenck, Johannes	T.	1444.
— — Burchard	T.	1470.
Wendelinus, Marcus Frid.	- - -	- - -
de Wessalia, Theodorus	- - -	1427.
— — — Johannes	P.	1477.
Widebramus, Fridericus	- - -	1585.
Wiesenloch, Mathæus	J.	1494.
Wieser, Johannes	J.	1497.
Wiesner, Georgius S. J.	P.	1766.
Wildenherz, Johannes	J.	1452.
Wilhelm, Johannes S. J.	P.	1732.
— — — Gerlacus	P.	1680.
Willer, Erhard S. J.	P.	1708.
Wimphelingus, Jacobus	P.	1481.
de Wimpffen, Petrus	T.	1460.
de Wiringen, Isebrandus	- - -	1419.
Wise, Henricus	- - -	1400.
Wittekindus, Hermannus	P.	1569.
Wolff, Laurentius	T.	1517.
— — Kilian de Hasloch	- - -	1453.
— — Joh. Jacobus S. J.	T.	1760.
Wollmann, Christianus	T.	1476.
de Wormatia, Heilmannus	P.	- - -
— — — — Johannes	- - -	1387.

Wund,

<i>Nomen.</i>	<i>Facultas.</i>	<i>Annus.</i>
Wund, Joh. Jacobus	T.	1763.
— — Carolus	P.	1771.
Wunderlich, Fridericus S. J.	P.	1734.
X.		
Xylander, Wilhelmus	P.	1559.
Y.		
Ylinsheim, Johannes	J.	1514.
de Yfen, Johannes	J.	1431.
Z.		
Zanchenried, Daniel	T.	1496.
Zanchius, Hieronymus	T.	1571.
de Zelandia, Rudolphus	T.	1448.
Zimmermann, Wilhelmus	T.	1576.
Zincgreffius, Jul. Wilhelmus	J.	1621.
— — — Laurentius	- - -	- - -
Zinck, Ignatius S. J.	T.	1708.
— — Wildericus S. J.	T.	1708.
Zoller, Hugo de Feltkirch	T.	1480.
Zornius, Fridericus	P.	- - -
Zwengel, Joh. Georgius	P.	1584.
— — — Philippus	J.	1525.
I		

92 H 24

Academiae Heidelbergensis ortus et Progr

S.I. [1728]

4 H.lit.p. 164

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10679514-7

VD18 14622467-001